

عنوان مقاله:

تقدیرگرایی در رانندگان تاکسی شهر زنجان: یک مطالعه کیفی

محل انتشار:

یازدهمین همایش سراسری بهداشت و ایمنی کار (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسندگان:

شیرازه ارقامی - دانشیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

زهره فرمانی فرد - دانشیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: ساختار و برخی از ارزش های فرهنگی، مانند باورها، نقشی موثر در ادراک ریسک افراد دارد. از نظرصاحب نظران علوم اجتماعی تقدیرگرایی نوعی باور و اعتقاد فرهنگی است و از موانع فرهنگی اجتماعی در توسعه به شمار می رود. تقدیرگرایی می تواند بر ریسک پذیری افراد و نگرش آنها نسبت به مسائل ایمنی در کار (مانند رانندگی) اثر داشته باشد. یعنی، افرادی که خطرات مربوط به شرایط ترافیکی خطرناک را واقع بینانه تر درک می کنند، می توانند رفتارهای موثرتر نسبت به کسانی داشته باشند که رفتارهای خود را موثر بر بروز تصادفات نمی دانند. ادراک ریسک در رانندگان می تواند تحت تاثیر مولفه های گوناگون تغییر کند. در نتیجه افراد مختلف، رفتارهایی متفاوت بروز می دهند. از این رو، مطالعه حاضر با تکیه بر تکنیک پدیدارشناسی و به منظور کشف نظرات و تجربیات رانندگان تاکسی شهر زنجان درباره نگرش نسبت به تقدیرگرایی در ادراک ریسک و رفتارهای رانندگی آنها پرداخته است. این پژوهش می تواند در دستیابی به درک عمیقی از رفتارهای انسانی، شناخت علل رفتارها، دستیابی به دنیای درونی شرکت کنندگان در مطالعه و بیرون کشیدن دانش و اطلاعات خاموش آنها موثر باشد. مواد و روش ها: این مطالعه، بر اساس یکی از فنون تحقیقات کیفی به نام پدیدارشناسی (Phenomenology) به اجرا درآمده است. پدیدارشناسی، توصیف صریح و شناسایی پدیده ها در موقعیتی خاص است که از سوی افراد درک می شود. روش نمونه گیری در پدیدارشناسی، همچون دیگر مطالعات کیفی، بر مبنای نمونه گیری هدفمند و با معیار دستیابی به اشباع نظری (Theoretical saturation) است. از این رو، با 6 راننده تاکسی با میانگین سابقه کار 1 تا 27 سال مصاحبه عمیق انفرادی (IDI) انجام شد. برای تحلیل داده های کیفی که از مصاحبه ها به دست آمدند، از روش تحلیل محتوا استفاده شد. اعتبار نتایج از طریق مثلث سازی (Triangulation) بررسی شد. به همین دلیل، با 5 نفر دیگر در یک جلسه بحث گروهی (FGD) مصاحبه شد تا تم ها به تایید رسیدند. سپس، کدها توسط دو ارزیاب مختلف شناسایی و مقایسه شدند. همچنین با استفاده از نسخه نرم افزار MAXQDA بار دیگر تم ها استخراج شدند. یافته ها: در این مطالعه، باورها و عقاید رانندگان تاکسی درباره تقدیرگرایی در تصادفات جاده ای استخراج شد. بر اساس تجربیات بیان شده از سوی شرکت کنندگان و تحلیل محتوای متن مصاحبه ها مشخص گردید که تقدیرگرایی با دو تم سرنوشت از پیش تعیین شده و ناتوانی در تغییر سرنوشت بر ادراک ریسک رانندگان تاکسی و رفتار رانندگی آنها نفوذ می کند. نتیجه گیری: شکل گیری تقدیرگرایی بر مبنای تبیین و تفسیرهای شخصی از پدیده ها صورت می گیرد. هرگاه راننده به این نتیجه برسد که در آینده قادر به کنترل این موقعیت نخواهد بود، در آن صورت نشانه های درماندگی بروز خواهد کرد و چاره ای جز پذیرش و تن دادن به تقدیرگرایی نخواهد داشت. باورهای وابسته به سرنوشت و خارج از کنترل فرد، سرپوش و توجیهی برای رفتارهای ناپایمان رانندگی خواهد بود و از عبرت آموزی از تصادفات بر اصلاح رفتارها می کاهد. در نتیجه، گاهی افراد را وادی دارد تا بیشتر خطر کنند و اق ...

کلمات کلیدی:

ادراک ریسک، رانندگان تاکسی، رفتار رانندگی، پدیدارشناسی، تقدیرگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1014720>

